

بررسی جایگاه دوچرخه سواری در حمل و نقل پایدار شهری در ایران

محمود یزدانی امیری، استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، عضو هیات علمی دانشگاه زنجان¹

شاهرخ زاد ولی خواجه، دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه زنجان²

سمیرا مرادی مفرد، دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه زنجان³

فاطمه زاد ولی خواجه، دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز⁴

¹ yazdani_1991@znu.ac.ir 09121415582

² sh.zadvali@yahoo.com ,9384675751

³ moradi_samira_66@yahoo.com 09387160387

⁴ f.zadvali@yahoo.com 09149162406

چکیده

دوچرخه سواری به عنوان گونه‌ای از حمل و نقل غیر موتوری دارای مزایای متعدد اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی می‌باشد و بر این اساس توجه ویژه‌ای در سالیان اخیر به آن شده است. از سوی دیگر امروزه به شدت بر توسعه پایدار در ابعاد مختلف تاکید کرده و گسترش شیوه‌های حمل و نقل پایدار بر اساس همین رویکرد مورد توجه قرار گرفته است. از همین رو، هدف این پژوهش بررسی نقش و چگونگی ارتباط میان دوچرخه سواری با حمل و نقل پایدار شهری می‌باشد که با توجه به رشد شتابان شهرنشینی و مراحل گذار به توسعه‌یافتگی از اهمیت بسزایی در کشورمان برخوردار است. با توجه به ماهیت موضوع رویکرد حاکم بر این پژوهش روش توصیفی- تحلیلی است. به منظور گردآوری اطلاعات مورد نیاز از روش کتابخانه‌ای - اسنادی استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که به‌کارگیری سیستم‌های پایدار حمل و نقل به عنوان یک عامل حیاتی در اقتصاد کشورها ضرورتی اجتناب ناپذیر برای کاهش بخشی از این مشکلات می‌باشد. همچنین دوچرخه سواری به عنوان یک وسیله حمل و نقل پایدار در مقایسه با سایر گونه‌های حمل و نقل درون شهری دارای ویژگی‌ها و مزیت‌های فراوانی همچون عدم آلودگی محیط زیست شهری، عدالت در دسترسی به امکانات شهری، گسترش سلامت و نشاط فردی و اجتماعی، تحرک بخشی به فضاهای شهری، ایجاد تعامل اجتماعی و غیره می‌باشد. همچنین دارای محدودیت‌های فرهنگی، فردی و اجتماعی و عدم وجود تسهیلات و زیرساخت‌های مورد نیاز برای دوچرخه در ایران می‌باشد.

واژگان کلیدی: حمل و نقل، توسعه پایدار، حمل و نقل پایدار، دوچرخه سواری.